

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefranțate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII) Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifară
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVII.

"GAZETA" iese în săptămână.
Abonamente pentru Austro-Ungari:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-mi colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 264.

Brașov, Duminică 28 Noemvrie (11 Decemvrie).

1904.

O vechiă dorință a Românilor uniți.

De un șir de ani încoco se aud mereu plângeri, aci dintr'o parte, aci din alta, că viața bisericească în diecesele Metropoliei române unite e în plină stagnațiune, că peste tot domnesce un mutism îngrijitor în cler, care pote fi întrecut numai de grozavul indiferentism, ce a cuprins de altă parte mirenimea, care a încetat cu desevîrșire de a avé și ea o însemnătate și un rol în biserică.

Cel din urmă semn de viață, în ce privește chemarea lor de a conlucra cu preoțimea în interesul bisericeii, l'au dat mirenii înainte cu câțiva ani la adunarea, ce s'a ținut în Clușiu în cauza autonomiei bisericeii române unite.

Metropolitul din Blășiș a fost asigurat deputațiunea acelei adunări, că arhierii bisericeii române unite își vor face datoria, luând în mâna lor cauza apărării autonomiei în contra nisuițelor cutropitoare ale bisericeii catolice unguresce; se fie der linistiți poporul și clerul.

De atunci domnesce erăși liniște, o liniște care ar fi devenit aproape mortală, decă n'ar fi fost întreruptă — cel puțin în ce privește clerul — de consfăturile a două sinode arhierice, ce s'au întrunit înanii din urmă.

Ținutu-s'au și aceste sinode așa dîcînd cu ușile închise. N'au fost admiși a asista la ele nici măcar raportorii foilor noastre, și decă numai din audite și din vorbite a aflat și publicul nostru câte ceva despre lucrările acelor sinode, a aflat mai cu semă — de n'o fi cum-va mai mult o dorință, decă faptă petrecută — că în sinul părinților acestor sinode s'a dat espresiune și îngrijirei, că de atâta amar de vreme nu se face nimic pentru a atrage și pe mirenii la opera ce are de scop întărirea organismului bisericeii și bunul mers al afacerilor ei administrative. Fapt este, că unul din aceste sinode a fost decis și convocarea unui congres mixt compus din preoți și mirenii, care se se ocupe cu unele cestiuni de viață ale bisericeii.

Sunt vr'o patru ani de atunci și până acum nu s'a desmintit, că s'a luat acăsta hotărîre în Blășiș, der nici nu s'a făcut nimic pentru a-o duce în îndeplinire. S'a impus în acest interval rezolvarea unor cestiuni grave de urgență, cum era aceea privitoare la miseriile ce se fac arhierilor și clerului cu ajutoarele de stat. S'a încercat se se galvanizeze organizația sinodelor clericale protopopesci, ca prin acest mediu se se ajungă la un ore-care rezultat practic; der înzadar. Sinodele protopopesci, după câte-va sforțări, și-au pierdut răsufarea, suferind de inaniție. Causa? E în genere binecunoscută și stabilită de opiniunea publică clericală și mirenă. Acestor sinode, ca se potă se-și împlinescă funcțiunea avînd putere și viață, trebuia se li-se in-ducă sânge prospăt, ceea-ce nu se

putea decă numai apelându-se și la conlucrarea mirenilor.

Sinodele mixte ar fi fost ceva și ar fi putut se dea o direcțiune sănătoasă lucrării comune în apărarea marilor interese ale bisericeii. Der unde sunt aceste sinode mult dorite și când va veni odată și împărția lor?

Va veni și va trebui se vie, când se va deștepta consciința datoriei de opotrivă în popor și în cler, când bărbații pîtrunși de greua lor chemare din tabăra mirenă ca și din cea preoțescă, vor înțelege odată, că nimic în lume nu se pote crea prin dorințe deșerte, ci numai prin fapte.

Ne-am bucurat mult când am înțeles că în privința acăsta bărbații din protopopiatul Clușului au dat un exemplu din cele mai laudabile. Întruniți în sinod mixt protopopesc, după-ce și-au împlinit sfînta datorie de Români, protestând împotriva atentatului urzit contra națiunii noastre pe terenul școlar, au ridicat cestiunea cea mare a sinodelor mixte diecesane. Judele de la curtea de apel din Clușiu V. Hossu a făcut în privința acăsta o propunere, ce a fost primită cu însuflețire și care talmăcesce gîndul și dorințele generaie ale fiilor bisericeii.

D-l jude a cerut și sinodul a primit ca I. P. S. Sa Metropolitul se fie rugat a convoca un Sinod mixt arhiericean și se binevoiescă a face pașii de lipsă pentru ținerea unui congres al întregii provincii metropolitane.

Se pote ore ca protopopiatele din arhiericean, la cari sinodul amintit din Clușiu a decis a se a dresa în acăsta cestiune, se nu adereze unanim la propunerea de mai sus? Ar trebui se desperăm decă am admite contrarul.

Dorim, ca ceea-ce s'a făcut în Clușiu, prin frățeșca conlucrare a preoților și mirenilor în frunte cu zelul protopop al tractului, se afle răsunset atît la centru, cât și în protopopiate, — căci e timpul suprem se se împlinescă odată vechea dorință ca prin sinodele mixte se se regenezeze organismul slăbit al bisericeii spre binele ei și al neamului.

Brașov, 27 Noemvrie.

Trimiterea flotei austro-ungare în apele levantine. Cetim în numărul de alaltăeri al diarului vienes „Reichswehr“, despre care se scie, că e întotdeauna bine informat în ce privește afacerile militare ale monarhieii noastre, următorul comunicat: „Precum aflăm, s'a luat hotărîrea a trimite deja acum escadra c. și r. într'o excursiune navală în Levante. O escadra a monarhieii noastre, care e compusă actualmente din vasele „Habsburg“, „Arpad“, Babenberg“ din crucișătorii „Aspern“, „Szigetvár“, „Zenta“ și din torpilorul „Satellit“ împreună cu 9 alte torpilore, puse sub comanda contra-admiralului Petrusky, are se acostezeze deja în decursul acăstui an la țărurile Albaniei și Greciei. Deși trimiterea escadrei c. și r. în străinătate a devenit

în anii ultimii o măsură periodică și deși se stabilise deja mai înainte pentru primăvara anului 1905 vizitarea Levantei, totuși, pare bălător la ochi, că escadra noastră este dirigiată înainte de vreme în străinătate și anume după-ce deabia au fost înrolați în marină recruții de marinari din est an. Credem că nu greșim, când presupunem, că acăsta dispoziție stă în legătură cu cestiunea macedonenă și că ea a devenit necesară în urma greutăților ivite cu Porta, ca o demonstrațiune tacită, însă destul de elocventă“.

Noul cabinet sârbesc s'a constituit în ziua de 8 Decemvrie. Regele Petru a acceptat lista prezentată de Gruici. Dificultatea cea mai mare a fost în jurul portofoliului justiției și comerțului. Avocatul criminalist *Mostic*, care primise la început, s'a retras neavînd încredere în durabilitatea ministeriului. Portofoliul justiției va fi administrat provisoric de *Nicolic*, ministrul instrucțiunii publice, er la comerț și lucrările publice a fost numit *Costa Stefanovic*, până acuma necunoscut ca individualitate politică. Ceilalți miniștri rămân.

Naționalitățile din Transilvania și Ungaria.

Revista franceză „L'Européen“ publică un articol foarte interesant asupra naționalităților din Transilvania și Ungaria și asupra maghiarisării. Cu statistica oficială ungară dovedesce, că în regatul St. Stefan rassa dominantă (maghiară) e în minoritate față cu locuitorii de celelalte naționalități. Cu Evreii împreună (851,378) locuitorii de rassa maghiară numără 8.742,301, er celelalte naționalități nemaghiare mai bine de 10.462.358. Massa dominantă este decă în minoritate.

În ce privește *cuceririle limbii maghiare* în ultimii 25 de ani, „L'Européen“ constată următoarele:

În comit. *Alba-de-jos* din 212,352 locuitori 36,300 sunt Maghiari, 166,099 sunt Români și 9,573 aparțin altor naționalități. Numărul Nemaghiarilor cari sciu unguresce este de 12,495, adecă 6-9%.

În comit. *Bistrița-Năsăud* din 119,014 locuitori, 8,475 sunt Maghiari, 82,256 Români, 28,283 alte naționalități. Numărul Nemaghiarilor, cari sciu unguresce e de 7,534, adecă 6-8%.

În *Ciuc* din 128,382 locuitori 110,953 sunt Maghiari, 15,936 Români și 1,483 alte naționalități nemaghiare. Numărul Nemaghiarilor cari sciu unguresce e de 5,580, séu 3-8%.

În *Treiscaune* din 137,261 locuitori, 116,755 sunt Maghiari, 19,439 Români și 1,067 alte naționalități nemaghiare. Numărul Nemaghiarilor, cari sciu unguresce este de 7,752, séu 3-8%.

În comit. *Hunedora* din 303,838 locuitori, 32,316 sunt Maghiari, 257,013 Români și 14,508 alte naționalități. Numărul Nemaghiarilor, cari sciu unguresce e de 16,851, adecă 6-2%.

În comit. *Coșocna* din 204,361 locuitori 54,781 sunt Maghiari, 140,229 Români și 9,351 aparțin altor naționalități nemaghiare. Numărul Nemaghiarilor, cari sciu unguresce este de 13,326 séu 9-6%.

În comit. *Sibiu* din 166,188 locuitori 8,084 sunt Maghiari (?), 108,418 Români și 49,691 alte naționalități nemaghiare.

În *Solnoc-Dobăca* 47,212 Maghiari, 180,309 Români 9-163 alte naționalități. Numărul Nemaghiarilor cari sciu unguresce 13,282 séu 7%.

În *Terna-va-mare* 17,139 Maghiari, 61,779 Români și 66.220 alte naționalități nemaghiare. Numărul Nemaghiarilor, cari sciu unguresce este de 17,258, adecă 14%.

În comit. *Arad* 71,894 Maghiari 214.250 Români și 43,696 alte naționalități nemaghiare. Numărul Nemaghiarilor, cari sciu unguresce 31,419, adecă 12-2%.

În *Bihor* 280,120 Maghiari, 236,114 Români, 10,801 alte naționalități nemaghiare. Numărul Nemaghiarilor, cari sciu unguresce 41,591, séu 16-8%.

În *Caras-Severin* 21,439 Maghiari, 328,371 Români și 93, 191 alte naționalități nemaghiare. Dintre Nemaghiarii, cari sciu unguresce sunt numai 4-8%.

În *Selagiu* 76,482 Maghiari, 125,451 Români și 5360 alte naționalități. Numărul 14-3% dintre Nemaghiarii sciu unguresce.

În *Timiș* 36,894 Maghiari, 162,756 Români, 198,360 alte naționalități nemaghiare. Numărul 8-6% dintre Nemaghiarii sciu unguresce.

Autorul articolului *F. Pietrich*, care a cules aceste date cu ocaziunea unei călătorii, ce a întreprins-o în regiunile Ungariei dîce la fine, că aceste cifre sunt semnificative.

Ele cuprind fapte reale și vii, cari desfid toate tentativele nebune de maghiarisare cu ori-ce preț.

De acum înainte nu se va mai pute înșela multă vreme Europa asupra unei stări de lucruri, care se presintă pe fiecare și mai nefavorabilă celor mai obstinați maghiarisatori.

Acesta e rezultatul unei politici, care a cerut sacrificii enorme din partea statului ungar și care mai contribuie încă a sêmăna discordie între diferitele rasse cari locuesc în aceeași țară.

Din Franța. La desbaterea bugetului justiției, mai mulți oratori au criticat sistemul de spionaj. Din partidul guvernamental s'a propus ca interpelațiunile opoziționalilor se fie luate imediat la desbatere. La votare însé propunerea guvernamentală a cădut, întrunind numai 268 voturi față cu 295 opoziționale. Desbaterea s'a amânat decă pe a doua și, 9 Decemvrie.

Ribot, fost ministru, a ținut la întrunirea societății republicane un discurs violent în potrița sistemului de spionaj. Guvernul stă sub tutela francmasonilor și nu scie se interpreteze concepția libertății în sens mai larg.

Mișcarea pentru constituțiune în Rusia.

Din toate părțile Rusiei „semstvo-urile“ (adunările districtuale) manifestază în favorul unui regim constituțional și trimit adrese de supunere cătră Țarul. Așa a făcut și Semstvo-ul din guvernamentul Kalaga. Adresa ce a trimis-o Țarului accentuează, că numai *liberul cuvînt* e sincer și că numai lucrarea unor cetățeni cu drepturi egale și a căror personă e inviolabilă pote fi roditoare; pledază apoi pentru libertatea consciinței. Decă, dîce, împăratul ar chema în jurul séu pe reprezentanții poporului ca se conlucresc cu ei, acăstia

ar forma o putere tare în jurul monarhului și i-ar ajuta de a conduce țara pe căraea dezvoltării pacifice a tuturor puterilor intelectuale și industriale spre gloria guvernului împărațesc.

Deputatul Golubitzki, care a ținut o vorbire pentru susținerea stărilor actuale a fost fluertat de publicul de pe galerie, din care cauză acesta a fost deșertat.

Diarului berlines „Local-Anzeiger“ i-se raportează din Petersburg: Cei din jurul țării asigură, că constituțiunea ce o recomandă congresul Semstvourilor n'are de-oocamdată nici o șansă. Mare parte a consilierilor țării, i-au dat acestuia sfatul de a nu se învoi nici-decum să se introducă reforme ca cele, pe cari le cer adunările districtuale, deoarece aproape 90 de procențe din populațiunea rusă nu știu ceti și scrie. Intre asemenea împrejurări o constituțiune n'ar pute aduce nici un folos statului.

Răsboiul ruso-japonez.

Bombardarea flotei rusești.

Japonezii de la Port-Arthur, stăpâni pe colina 203 metri, și-au pus de gând să nimicescă de-oocamdată flota rusă din port. Din cartierul imperial de la Port-Arthur se anunță la Tokio, că bombardarea vaselor rusești cu tunuri de calibru mare, a dat rezultate escelente. S'a băgat de seamă, că număröse ghiulele au nimerit vasele „Perezvjet“, „Pobjeda“ și „Pallada“. „Perezvjet“ a luat foc, er „Pobjeda“ s'a răsturnat pe partea dreaptă. „Belvizan“ s'a scufundat. Dintre vasele mai mari numai „Sebastopol“ a rămas încă neatins.

Despre asediarea forturilor se anunță următoarele diarului „Daily Telegraph“: După încercări de deșe țile ale Rușilor de a recuceri colina de 203 metri, ei neisbutind au lăsat colina în stăpânirea Japonesisilor. În urma acēsta Japonesisii au ocupat Marți așa dīsa colină-roșie situată la distanță de 300 metri de la colina de 203 m. De altfel nu este constatată încă ou siguranță locul de unde Japonesisii au bombardat în țilele din urmă vasele rusești din port.

Diarul „Tageblatt“ din Berlin primescce din Tokio școirea, că forturile situate la nord de Port-Arthur sunt încă tōte în stăpânirea Rușilor și cercurile militare japoneze nu cred, că Port-Arthurul va căde înainte de finele lunei Februarie.

De pe câmpul de răsboi din Manchuria n'au sosit șcrii mai însemnate.

SCIRILE DILEI.

— 27 Noemvrie v.

Distribuire de porumb țeranilor din România. Cantitatea de porumb distribuit până acum la țeranii lipsiți de mij-

loce, e de 4000 vagonē. Se va mai împărți o cantitate însemnată, spre a pute săatisfacă, pe cât va fi cu putință, nevoile țeranilor nevoiași. Raportele sosite de la prefecturile de județe, descriu în calorii negre situația țeranimei mai din tōte județele țerei. S'au luat mēsuri oa distribuția porumbului să se facă fără întârziere prin prefectii de județe. Cassa centrală a băncilor populare, care făcea până acum distribuția, nu se va mai ocupa de cât de partea pur financiară.

În județul Argeș, într'un mare număr de comune țeranii macină ovēsul și fac făină din el.

Lipsa aproape totală de nutreț din anul acesta și prețurile enorme cu care se vinde puținul furaj ce se găsesce, a făcut pe țeranii din județul Buzău să-și vindă vitele pe nimic, neavând mijloce a le scoate din erva.

În oborul de vite din Buzău — unul din cele mai însemnate din țară — prețul vitelor a ajuns derisoriu: o vacă cu vitel se vinde cu 26 lei, o părechie boi de jug 40 lei. Măcelarii veniți din București, Ploesci, Galați, Brăila etc., duc cu densii sute de capete de vite, — și acest fapt se repetă în fie-care săptămână, — așa că puțințele vite de jug ce au mai rămas prin comune, sunt neîndestulătoare a face munca agricolă pentru anul viitor.

Protestul sinodului din Clușiu a scos din sările pe energumenul de la „M. Szó“ însărcinat cu spionarea, denunțarea și desfigurarea celor mai leale acțiuni ale Românilor și după-ce îl atacă pe d-l protopop Dăianu spunând că „și-a cererat laurii antimaghiari pe timpul procesului „Memorandului“ când în calitate sa de director al „Tribunei“ (înșuare neexactă anachronistă) ar fi potențat maghiarofobia Românilor până la gradul de rebeliune“ — tăgăduescce dreptul sinodelor de „a-se amesteca în politică“ și atrage atențiunea ministrului de culte asupra clerului gr. cat. „care în corporațiunile bisericesci face politică“.

Jupânul delator s'a întrecut pe sine însuși prin denunțarea sa perfidă.

Dolul Regelui Carol. Regele Carol al României a adresat președintelui consiliului de miniștri, următoarea scrisore, care a fost citită în ședința de Joi a camerei și senatului: „Scumpul meu președinte al consiliului! În țilele de mâhnire ca și în cele senine am fost tot-deuna încunjurat de dragostea iubitelui meu popor. Și de astă-dată, când cruda sorte m'ar răpi pe mult iubitul meu frate Frederic, doveșile de adevărată simpatie mi-au venit din tōte părțile. Sunt viu mișcat de aceste sentimente așa duioșe în cari îndurerata mea inimă găsesce mângăere și alinare. Ași fi dorit să multumesc fie-cărui în parte. În neputința de a face acēsta te rog, scumpul meu președinte al consiliului, să areți în numele meu întregului cler, d-lor reprezentanți ai națiunii, autorităților civile și militare, precum și tuturor persoanelor private nețermurita și adēna Mea recunoștință. Primescce scumpul meu președinte al consiliului, încredințarea afecțiunii ce ți păstrez.— Carol“.

În Roma s'a serbat la 8 Decemvrie cu mare pompă aniversarea de 50 de ani a proclamării dogmei despre zămislirea neprihănită a Maicii Domnului. În biserică

Sf. Petru a celebrat liturgia papa Piu X, care a fost transportat în biserică pe „ședia gestatoria“. Asemenea serbări s'au ținut în tōtă lumea în bisericile catolice.

Logodnă. Victoria F. Negruiu și Octavian Dragoș logodiți. Nou Românesc — Sibiu.

De la esposiția agrară din București. Dintr'un raport al societății agrare din București asupra mersului esposițiunii, estragem următoarele date: Incassările începând cu ziua de 25 Martie 1904 când s'au început primele lucrări pentru esposițiunea agrară până în ziua de 10 Noemvrie a. c. au fost de 231.960.63 lei, er cheltuelile de 227.536.37 lei. Resultă decī un venit curat de 4.424.26 lei. Esposițiunea a fost vizitată de 107.298 persoane, de la cari s'au incassat 42.365.50 lei. Afară de acēsta esposiția a mai fost vizitată de vre-o 3600 elevi, cari n'au plătit taxe de intrare. Din cifrele vizitatorilor mai sus înșirate, cari fac d'abia a treia parte a populațiunii capitalei și d'abia 2% a populațiunii României, resultă, că publicul vizitator a lăsat în privința acēsta mult de dorit.

Oficiul silvanal al orașului Brașov aduce la cunoștința publică, că cu anul viitor începând, la comande de cel puțin 25 grămești la 4 m. cub. lemne de fag, a-cēste vor fi aduse cumpărătorilor din pădure direct acasă; prin urmare cad cheltuelile de transport din magazin până acasă, cari făceau de grămadă 1 cor. 44 b. și astfel prețul pentru o grămadă la 4 m. cub. lemne este redus la 17 cor. 60 b. Cumpărătorii sunt rugați a se anunța în cancelaria oficiului silvanal orașenesec (Rosenanger nr. 9)

Vandalism la universitatea din Viena. Studenții universitari germani din Viena au cerut de la rectorul universității mēsuri reprehensive împotriva colegilor lor negermani. Rectorul a refuzat. În urma acestui refuz, studenții germani au spart ușa rectoratului și au scrobil tot mobilierul. — Frumose lucruri!

Concertul Elvira Revere, care la dorința exprimată din mai multe părți se va da mâne, Duminecă, în sala Redutei, promite plăceri deosebite. Avem înaintea noastră număröse recensiani apărute în decursul anului 1904 în țiarele din străinătate precum în „Neueste Nachrichten“, „Morgenpost“, „N. Freie Presse“, „Fremdenblatt“ etc., cari unanim laudă școla admirabilă și arta neîntrecută a d-șorei Revere. De altfel și concertul dat Sâmbăta trecută în Brașov a încântat publicul orașului nostru. Atragem decī deosebita atențiunea a amatorilor de musică asupra concertului de mâne șeră.

Inundările din Sulina. Am publicat la timp desastrul cauzat de inundațiile de la Sulina din primele țile ale acestei luni. Țiarele din regat aduc acuma școirea, că în afară de pagubele produse în oraș, locuitorii și pescarii de prin tōte satelile mărginașe din întreaga deltă au suferit pagube colosale prin pierderea instrumentelor lor de pescuit. Valurile mării au smuls tōte carmacele și le-au transportat la distanțe foarte mari. Așa după furtună locuitorii din Sf. George au găsit parte din carmace de la Portița până în apro-

piere de Mangalia, er pescarii din Valcav (Rusia) cari își aveau întinse carmacele la Stari-Stambol și le-au găsit pe la gura Sf. George. Pescarii din Valcav au suferit pagube de peste 200.000 lei er cei de la Sf. George de peste 300.000 lei.

Visita fratelui regelui Angliei la Papa. Prințepel Artur de Connaught, fratele regelui Angliei, a dat Joi o vizită Papei, care a făcut principelui engles o primire foarte cordială. După visita sa la Papa, prințepel a făcut o vizită cardinalului secretar de stat Mery de la Val, după care apoi s'a reîntors direct la Quirinal. Ca și prințepel Albert de Prusia, prințepel de Connaught a plecat la Vatican de la palatul ambasadei englese și cu o trăsură a ambasadorului engles.

Căpitan asfixiat. Căpitanul de stat major din Budapesta Carol Borbas în etate de 32 ani a amēțit eri în cabina de baie din locuința sa și a dat jos aparatul cu gaz, care răspândindu-se în cabină, l'a asfixiat. Nenorocitul a suferit chinuri grozave, în cari și-a sfășiat ou unghiile tot trupul.

Avis. Din cauza repausului dominical va fi deschisă în cetate mâne, Duminecă de la orele 11—1 a. m. numai farmacia d-lui V. Roth de sub casina română.

Concertul musicii orașului. Mâne, Duminecă în 11 l. c. n. are loc în hotelul Europa un concert dat de musică orașului sub conducerea d-lui Max Krause. Programul bogat e compus exclusiv din piese de ale compositorilor Strauss și Lan-ner. Începutul la orele 8 șera. Intrarea 60 bani.

Copiii se pot păzi mai bine de boale, decă dezvoltarea corpului se promovēză rațional și forța de rezistență se potențēză. Acēsta se pōte ajunge, decă se dă copiilor în timpul iernei untură de pește a lui Zoltan, care este foarte nutritivă fără miros și fără gust neplăcut. O sticlă 2 cor. în farmacie.

Mórtea lui Syveton.

Profesorul Syveton, isgonit din învățământul public al Franței pentru-că pe timpul procesului Dreyfus a „îndrăsnit“ a se manifesta la o întrunire publică ca antidreyfusard, distinsul jurnalist, deputat cu temperament energic și de-o elocuență rară, — a murit asfixiat în locuința sa Joi, în 8 Decemvrie.

În aceeași țilă espirând timpul pe care a fost eselus de la ședințele parlamentare, era așteptat la cameră, er pe a doua țilă era fixat procesul șeu la curtea cu jurați în cestiunea pentru palmuirea ministrului de răsboi André.

În urma coincidențelor acestora, mórtea lui Syveton este comentată în diferite chipuri. Foarte puținii sunt aceia, cari admit eventualitatea unui accident întâmplător. Indiciile par a milita pentru una din două: ori sinucidere, ori asasinare.

După șcirile, ce sosesc din Paris, Syveton în numita țilă, după-ce dejunase,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Un rendez-vous.

De I. Pauer.

Cine ar fi intrat în salonaș, ar fi observat imediat așteptarea nervoșă, ce se exprima așa dīcēnd în o sută de mici detalieri.

În salonaș se afla un bărbat tiner torturat de o nerăbdare, care părea că se comunică până și obiectelor, ce-l încunjoră. El se plimba agitat de la ușă până la masă și într-aceea se uita necontentit la cēsornic. Acuși școte din portofel un bilet-rosa parfumat și cetindu-l pōte pentru a sută-ora, compară ora indicată pentru primul rendez-vous, cu cea arătată de cēsornic. Nu-și putea da seamă, cum de-l face să aștepte așa mult după fericirea dorită de atâtea luni.

Femeia acōsta îi cucerise la prima întâlnire tōtă ființa. Din acea clipă tōte gândurile, tōte dorințele sale erau îndreptate spre Helena. Chipul ei îl urmăria necontentit făcēndu-l incapabil de vr'o lu-

crare serioșă, er noștea îi răpia somnul. Și dēnsa?

Helena, o frumuseță rară, într'o poziție socială strălucită, primi omagiile și declarațiile lui Edgar, ca ceva de sine înțeles. Atâtea însă nu mulțumia pe Edgar.

Sprînjinit de calitățile sale personale și de oratoria-i iresistibilă nu se putea să nu cucerescce pe Helena. Ea se supunea inconștientă din ce în ce mai mult superiorității lui Edgar, și în cele din urmă observă singură cu spaimă, că a ajuns să-l iubească cu patimă. Inșuși Edgar, care până acuma făcea din dragoste un fel de sport, a trebuit să mărturisescce, că de astă dată a rămas biruit.

Cu tōte acestea a durat mult timp până-ce Helena s'a dat prinsă.

În casa părintescă fusese crescută în cinste și respectarea datoriiilor. Tatăl ei — un militar superior — era personificația onōrei și Helena jurase șoțului ei credință în fața altarului din dragoste sinceră.

Părechea frecuenta des societatea și nu era decăt ceva natural, ca femeia acēsta frumōșă să fie împinată din tōte

părțile numai cu admirație. Se obișnuise deja ou omagiile și s'ar fi mirat decă i-ar fi lipsit.

Nu dor, că ar fi atribuit măgulirilor vr'o importanță, îi deveniseră însă o necesitate, ca ceva, ce i-se cuvine de drept.

Vorbele dulci o lăsară însă rece, până în momentul, când veni Edgar.

Din acel moment însă amēndoi fură coplesiti de virtelul patimei, care îi mâna din ce în ce mai mult spre prăpastie.

Nu și-au făcut declarații cu frase poetice. Nu simțiau necesitatea pentru așa ceva. Simțiau numai atâtea, că inimile lor erau create una pentru alta, din momentul prim când au început a bate. Ei s'au înțeles fără multe vorbe.

Întău priviri, ștringeri de mâne, vișite convenționale cu frase de politeță, în cari vibra jindul mistuitor cu greu suprimat. Dorința însă, de care amēndoi erau stăpâniți, de a se vedē o oră singuri, încă nu fu exprimată. Când Edgar a făcut într'o țilă o alușiune în sensul acēsta, tot sângele Elenei se grămădi la inimă, er ochii îi fură cuprinși de-o vâ-

știe până atunci ne mai vedută. Ah de câte-ori a vrut ea să smulgă aceste cuvinte, cari în șfirișit tot trebuiau odată pronunțate, de pe buzele lui Edgar! Cât de impulsiv dorea ea acum să urmeze cuvintele iubitelui!

Dér se stăpâni încă cu șfortări supraomenești. Cu ultimele sale resturi de rezistență se încercă încodată a se ocroti sub formele tradiționale ale jugului datoriei și onōrei. Cu un gest suveran, ea îl refuză. Edgar a înțeles-o și și-a impus răbdare. Școia, că rezistența ei nu pōte fi de lungă durată și eră și eră reluă atacul și din ce în ce cu mai multă impulsivitate, până ce în șfirișit Helena a cedat. Astăđil o să-l viziteze pentru prima-ora.

Și aștepta numărând minutele și secunde. Întărđia prea mult. Cu tōtă nerăbdarea însă de care era stăpânit, el îi școia acēsta întârđiere. Școia el prea bine cât de mult îl iubescce și trebuie să fie motive de forță majoră cari o rețin.

În șfirișit se auzi un șoșnet usor în antret. Tresări, par-că ar fi fost atins de o lovitură electrică. Fața i-se îmbijoră și ochii și-i aținti spre ușă. Dēduse Hele-

pe la ora 1 p. m. s'a dus în biroul său, spunând nevastei, că vré să se odihnescă puțin, ér pe la órele 3 va merge la cameră.

La órele 3 nevastă-sa vèdènd, că Syveton nu mai iese, a întrat în odaie și și-a găsit bărbatul asfixiat.

Robinetul de la soba de gaz era aproape cu desăvîrșire deschis, ér deschidutura căminului, pe unde ar fi putut eși gazul otrăvicios — astupat cu un covor din diarul „*Intransigeant*“.

Doctorul chemat imediat la față și ministrului n'a putut constata decât mórtea.

În Paris s'a produs în urma scirei despre mórtea lui Syveton o emoție adincă, Syveton este considerat ca un martir al convingerii sale patriotice.

Era în etate de 45 ani.

Atrocitățile bandei grecesci de la Zelenic.

În ultimele vremuri, bande grecesci conduse de ofițeri și subofițeri greci și compuse din mercenari de ori-ce naționalitate, mai ales din Turci, sunt echipate, aprovizionate și plătite lunar câte 70 franci din fondurile trimise episcopilor și consulilor greci de către comitetul din Atena, după cum însuși guvernul otoman a constatat în mod oficial, pentru consulul Calergis și pentru episcopul Ioachim de la Monastir.

Aceste bande grecesci nu urmăresc nici odată pe insurgenții bulgari, dér ele găsim sprijin pe lângă óre-carî agenți ai autorităților otomane, cari caută în ele un fel de cooperatiune pentru slăbirea elementului bulgar în Macedonia, atacă pe notabilii bulgari desarmați din orașe și sate, cari refuză să se supue patriarhatului grecesc. Astfel este tocmai cazul de la Zelenic.

În timpul ospetului de nuntă al notabilului bulgar Trifon Belef, la care participau cele mai bune familii bulgare și mai mulți Turci, o bandă grecescă compusă din 70 indiviți năvăli pe la órele 10 s'era în casa unde se dădea ospetul și după-ce închise toate eșirile, s'a dat la un adevărat masacru, trăgènd focuri și lovind cu baionetele. Au fost ucise 13 persoane, printre care mirele, bētrānului său tată, un băiat de 13 ani o fetiță de 10 și un bētrān musulman și au fost răniți în mod grav 5 óspeți, dintre cari un musulman. Printre óspeți nu se găsea nici un insurgent său om armat, pentru-că printre óspeți se găseau musulmani și chiar un reprezentant al autorității locale.

După acest oribil masacru, vre-o 10 din acești réu-făcători s'au dus la casa preotului bulgar pentru a-l ucide și negăsindu-l i-au jefuit casa.

Aceste fapte sunt în mod absolut verificate de către autoritățile otomane, de consulii austro-ungar și rus de la Monastir și de căpitanul italian Luzzi.

Cei 5 răniți sunt îngrijiți în spitalul otoman din Monastir.

Cu această ocazie autoritățile otomane au probat convența lor cu banda grecescă de la Zelenic, căci această localitate se află situată la 2 klm. de capitala ținutului Neveska, unde se află subprefectul și un detașament militar de 250 de ómeni, ai cărei locuitori au auzit mai mult de 100 focuri trase de bande. Totuși subprefectul și comandantul detașamentului nu s'au mișcat și numai a doua zi s'au dus la Zelenic, de unde réu-făcătorii dispăruseră.

De la primele sciri asupra acestui eveniment, valiul de la Monastir întrebă de către consuli, a răspuns, că totul era o invențiune și adause, că cele petrecute erau numai o încercare între Bulgarii beți în timpul nunței și în care câți-va au fost răniți. A trebuit ca autoritățile consulare să se ducă în localitate pentru a vedé spectacolul oribil și a constata aserțiunile inexacte ale valiului de la Monastir.

Carmen Sylva și Turcoicele din Hirșova.

În volumul „*Pe Dunăre*“, în care Maj. Sa Regina României și-a descris impresiunile din călătoria făcută împreună cu Regele Carol și familia regală română în zilele de 27 Aprilie până la 3 Mai n. a. c., găsim următoarele rânduri cu privire la întâlnirea Carmei Sylvei cu o deputatiune a Turcoicelor din comuna Hirșova:

Turcoicele de la Hirșova îmi trimiseră vorbă, că ar fi fericite să mă viziteze, dér nu de față cu alți ómeni, fiind-că această nu li-se îngăduie; de-ăși voi însă să le primesc pe vapor în cabina mea particulară, au făgăduit, că pentru mine și-ar desvâli fața, dér să nu fie atunci un bărbat de aproape. Fîresce, m'am bucurat foarte mult să vèd întâia óră și de aproape Turcoice, pentru-că la Constantinopol n'am fost nici-odată, deși drumul până acolo este de 12 óre. Am poruncit să li-se pregătescă cafea și bombóne. Pe când aveam primire în oraș, dómnele învăluite în negru, cu vălurile de pe obraz dese și negre, încât nu puteai să veđi nici o trăsătură a feței, au fost primite de dómnele mele de onóre; ele le-au dus în salonul vaporului și le-au întreținut fiind ajutate de camerierele mele.

Când am intrat eu în salon, au lăpădat vèlul și stăteau înaintea mea în hainele cele mai frumoșe; multe dintre ele erau foarte tinere și foarte frumoșe.

Erau îmbrăcate cu catifea roșie cusută cu mult aur și în mătase de o coloré verde albastră, să te minunezi; erau

cu giuvaeruri bogate, mai ales cu salbe de aur, de bani frumoși și póte foarte vechi. Códtele lor vopsite cu „henna“ atērnate pe spate erau legate la cap cu tulpăne fine, de care atirnau cusături dragălașe și firfirici. Una scia românesce, ea făcea pe talmăcitórea și așa am putut vorbi mult timp. Ele și-au exprimat tot felul de dorințe.

Una era numai de 17 ani și era măritată de 3 luni, nici nu îndrāsnea să ridice ochii la mine. Apoi îngenuchiară tóte și se rugară pentru mine: Allah, il Allah! se auđia mai des; impresiunea era festivă, seriósă...

Curios este cum se îmbracă Turcoicele: Ele-și legară mai întâiu, ridicându-le, cu panglici de mătase frumoșele haine, apoi îmbrăcară pe de-asupra o fustă negră, și apoi un vèl mare negru de mătase, care-i prins de talie și apoi micul, desul, negrul vèl de pe față. Se pare că negrul este moda cea mai nouă și că numai poporul mai pórtă vèluri pestrițe. Tóte dómnele umblă pe stradă în negru, numai cele cu totul moderne, când sunt în trāsura, dau vèlul cel mic peste cap, cu condiție să nu salute pe bărbați și nici un dómn să nu le cunósca.

Bibliografie.

Istoria Românilor Bănățeni de Dr. theol. *George Popoviciu* protopresbiter ortodox român în Lugóșiu. — Lugóșiu 1904. Editura autorului. Tipar. tipogr. „Pop. Român“ în Budapesta.

Această carte (8° mare 424 pag. tipar frumos) este menită a umplé un gol simțit în ce privește istoria Bănățului și a Românilor bănățeni. Autorul cu multă muncă a folosit tóte isvórele asistente pentru a scrie această istorie. A parcurs cronicile vechi ungare, ca și cele moderne și a ținut seamă de ceea ce au scris istoriografii români ca Hurmuzaki, Hașdèu, Tocilescu, Xenopol, Densusianu și a. Etată ce dîce însuși autorul, Dr. G. Popoviciu, în prefața cărții sale:

„Istoria Românilor bănățeni e puțin cunoscută. Serierile noastre speciale mai vechi compuse de Laurian, Maniu, Vlad și Valea sunt uitate și trecute. În timpul mai nou fostul meu coleg P. Drăgălina a publicat 3 broșuri interesante referitoare la trecutul Românilor din Severin. După ce am studiat și serierile speciale ale scriitorilor străini: Griselini, Böhm, Schwicker, Millecker, Pesty, Ortway, Szentklaray etc. am revèdut notele mele și am publicat lucrarea mea prezentă. Truda multă care am pus-o la compunerea ei, a fost înlesnită prin faptul că sunt originar din Bănăț...“

Autorul ne mai spune că prin cartea sa a avut și ținta de a paralisa unele scrieri tendențioșe mai prospete, cari vor să mistifice trecutul glorios și plin de merite pentru patrie și coronă a Românilor bănățeni.

Cartea este împărțită în 20 de capitole cari începènd cu timpurile preistorice, apoi cu Dacia, Romanii etc. tratéză tóte fazele istorice, prin cari au trecut Bănățeni.

nei cheia a dóua de la locuință, ér pe servitor il concediase pentru astă séră. Întréga activitate a nervilor săi se concentră în urechi și cu încordare asculta trāsăit încoet al pașilor, cari se apropiau mereu. Acum — se deschise ușa șovăind și indecis, și în pervazul ei apărú figura Helenei. Cu un țipet de bucurie sări spre dēnsa cu brațele deschise, în mijlocul odăii însă rămase stîlpit, ca un automat, al cărui mecanism s'a oprit. Nu încordarea iubirei, ci o gróză mortală se arăta pe fața Helenei. Edgar fu cuprins de-o spaimă, ce-l încremení. „Ce s'a întēmplat?“ — voia să întrebă, dér răspunsul il căpătă înainte de-a fi rostit întrebarea.

Helena trecú pragul îmbrănciții îndērēt cu forța, ér la spatele ei se arăta gura suridótore a bărbatului. Acesta făcu o reverență înaintea lui Edgar, care într-aceea căuta să-și redobāndescă calmul.

„Ați solicitat, — după cum aflai din întēmplare — o întâlnire intimă cu soția mea?“... O privire săgetătore... O mică și penibilă pauză și apoi urmă: „MI-am luat voie a-mi însoți nevasta la acest rendez-vous. Etă vi-o predau fără cea mai mică împotrivire. „Dér vino, Madame!“ dîse în-

torcēndu-se spre Helena și apucāndu-o de mână. „Etă amantul, care te așteptă cu dor. Nu-l lăsa să se prăpādescă.“

„Domnul meu“, dîse în sfîșit Edgar... „Da ce atăta sarcasm?“ Sunt gata să vèdau ori ce satisfacție!“

„Ah, lăsați satisfacția“ răspuse domnul zimbînd rece. „Să nu ne facem emoții de prisos. Vè cedez pe fosta mea nevastă fără împotrivire și nici n'am venit pentru alta, decât să vè comunic această. Și acum, dómnele și dómnia, nu vréu să vè mai deranjez“, și făcēnd o ușoră reverență domnul se retrase.

Helena sări, cu gândul de a se repeđi după dēnsul, apoi se opri încremenită... Edgar se apropiă de dēnsa și dāndu-i brațul, o conduse la divan, pe care se aședă mecanic. El trase un scaun lângă dēnsa și se aședă de asemenea. Amēndoi erau zăpăciți, par-că visau.

Erau acum lângă olaltă, nezăcienți și nesupărați de nimeni, singuri și fără control! Vapaia fierbinte a amorului reciproc i-a adus la alaltă și acum priveau aiuriți în gol, incapabili de o singură gândire. Fie-care aștepta un cuvēt isbăvitor de la celălalt... Nimica! Numai respirația grea

și ticăitul oasornicului se auđia... „Un adevărat martinaj!“

Helena, care adineaori se topea de dorul iubitelui, ședea acuma impasibilă și aștepta un cuvēt. Și el trebuia să vorbească — așa cum va vorbi în curēnd în fie-care séră, când îi va fi nevastă — despre lucruri indiferente, sciri de prin diare, palavre din societate și mici planuri pentru viitor.

Căci nu mai încópea îndoielă, acuma trebuia să ia pe această femeie de nevastă. Nu dór că cugeterea logică l'ar fi constrîns la această concluziune, ci fiindcă ea îi venise în casă, ea un fapt împlinit...

Se ridică cu óre-care sfortare și început să se plimbe de-a-curmezișul prin odaie. Apoi se încercă să vorbească... întâiu încet, monoton și hólborosind, apoi mai repede și fluent. Vorbia despre lucruri indiferente, sciri de prin diare, palavre din societate și mici planuri pentru viitor, ér Helena ședea palidă și mută și urmăria cu ochii blejdiți de gróză, fie-care mișcare a amantului...

Oaiță.

natul și Români bănățeni până în ziua de adi.

Prețul: Pentru Austro-Ungaria 6 cor. pentru România 7 Lei. Porto postal se plătesce separat.

A apărut:

I. C. Fanțu: **Curs complet de corespondență comercială** cu esplicare a termenilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată I-XI+322 pagine. Această carte e scrisă pentru comercianții nostri, pentru funcționarii de bănci și pentru conducătorii băncilor. Conține esplicări asupra comerțului de mărfuri și de bancă, asupra polițelor, mijlocirile de plăți și conturile curențe. La sfērșit are un vocabular cu peste 500 de termini comerciali, esplicati în înțelesul tuturor. Carte folositóre pentru toți, cari au afaceri comerciale și dă raveri cu băncile. *Se póte procura* cu prețul de cor 3 50 dela tipografia A. Mureșianu și dela librăria Ciurcu din Brașov.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 10 Decemvrie. Atât partidul liberal, cât și opoziția unită au ținut câte o confereuță. În cea dintăiu Tisza a anunțat deschiderea sesiunei pe 13 Decemvrie. Opoziția a decis, că demnitatea camerei nu suferă să fie presidată de Perczel.

Budapesta, 10 Decemvrie. Aici a provocat mare senzație ordinul ministrului de culte și istrucțiune Berzeviczy, după care semestrul întâiu la universitate se declară încheiat cu ziua de 9 Decemvrie. Încheierea normală trebuia să se facă abia peste 12 zile. Dispoziția această a ministrului se interpretează în sensul, că guvernul dorește, ca tinerimea să se disolve și să nu ia parte la demonstrații politice.

Viena, 10 Decemvrie. Circulă scirea despre demisiunea lui Koerber. „Reichsrath“-ul s'a amānat.

Londra, 9 Decemvrie. La ambasada japoneză de aici a sosit scirea, că vasele rusesci „*Perevozje*“, „*Poltava*“, „*Retvizan*“, „*Pobjeda*“ și „*Sebastopol*“ s'au scufundat, „*Bayan*“ s'a aprins.

Tóte tunurile de pe aceste vase și echipagiile au fost transportate pe tērm.

Odesa, 9 Decemvrie. În cercurile militare de aici se vorbesce, că admiralitatea rusescă a renunțat la speranța de a mai puté salva rămășițele flotei din Port-Arthur și a dat ordin amiralului să arunce în aer tóte vasele.

Tokio, 10 Decemvrie. În cercurile militare de aici se asigură, că Japonésii nu vor lua ofensiva în Mandinria.

Ce cetesc cumpărătorii mai cu drag? Cumpărătorii cetesc d. e. cu mare plăcere, când vr'un comerciant anunță că a redus prețurile. Și când cetesc, că acei comerciant a redus prețurile în mod considerabil, asta o cetesc cu plăcere și mai mare. În situația această se află publicul Brașovean față cu magazinul firmei Lászlo M. & L. succesor. Déca firma Lászlo M. & L. succesor anunță, că a redus prețurile, apoi să se scie, că acesta e adevărat. Cu asemenea ocaziuni publicul póte cumpăra cu prețuri fabulos de ieftine. Firma menține ieftinătatea această mai ales în vederea sezonului de Crăciun ce se apropie.

Cu tótă scumpetea generală se dá ocazie fie-cărui a-și procura cu bani puțin haine bune și călduróse. În magazinul M. Neumann Wien I Kärnthner Strasse 19 se pot cumpăra până în 24 Dec. costume bărbătesci cu 14 cor., paltóne cu 16 cor., costume de copii cu 8 cor. Paletóne de copii cu 8 cor. Se recomandă cu deosebire Reuniunilor ca cadouri de Crăciun.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

Nr. 2354—1904.

PUBLICAȚIUNE.

In sensul § 203 din ordinul în-
a'tului minister de interne Nr. 128.000
—1902 sunt provocați toți tutorii și
curatorii, — afară de tată și mamă
— cari nu sunt obligați de a sub-
șterne socotela anuală, că cel mult
până în 15 Ianuarie 1905 se ridice bi-
letele de anunțare dela scaunul or-
tanal orășenesc și se le umple referi-
tor la relațiunile persanale ale mi-
norenilor și curanților dând răspuns
la toate întrebările și până în 31 Mar-
tie 1905 se le predea tutorului comunal
orășenesc.

Pentru persoanele cari sunt puse
sub curatelă — din cauză de absență
nu trebuie umplute biletele.

Acei tutorii sau curatorii, cari în
gradul năinsemnat de cultură nu
sunt în stare să umple aceste bilete
în mod corespunzător, trebuie să fa-
că anunțarea verbal — până la ter-
minul de mai sus — la tutorul co-
munal orășenesc.

Brassó, în 8 Decembrie 1904.

1584,1-3 Tutorul comunal orășenesc.

De vânzare

Casele din Strada Tocilei nr. 25 v.
(896 n.) cu frontul la două strade,
cari constau din 4 odăi, bucătărie,
pivniță, șop de lemne și din o curte
largă; er tot acolo o casă din nou
zidită, constatătoare din 2 odăi, bu-
cătărie, cămară, pivniță, cotet de
porci, șop de lemne și curte se vënd
din mână liberă.

Doritorii se pot informa tot aco-
lo la proprietarul caselor. 3-3

Anunț de licitație.

În 19 și 20 Decembrie st. n. a. c.
se va vinde cu licitație în localul ca-
sei de Zälóge, dela orele 8—11 a
m. și dela 2—4 ore p. m. **obiectele**
amanetate în luna lui Octombrie și
Novembrie 1903, până inclusive cu
nr. 17237—1903, a căror termin a
expirat și nu s'au rescumpărat

Obiectele cari se vor vinde sunt:
Ginvaericale, Ciasornice de aur și argint
și alte scule de aramă, Cióie, Cositor, fla-

Pentru cadourii de Crăciun

oferez stimatei clientele și On. P. t. public din oraș și dela țară
Depositul meu bogat asortat în Ciasornice

de aur 14 carate, de argint curat pentru Domni și Dame, tot
felul de Ciasornice de oțel și nickel, toate specialitățile de **Chro-
nometre, Chronographe** veritabile din Schafhausen, **Omega,
Bilodes** etc. — Asortiment bogat de **ubiecte de aur, ar-
gint, lanțuri de aur și argint** pentru bărbați și dame, **taba-
cheri, tacămuri** etc. cu **prețuri foarte reduse.**

Tot-odată fac cunosut, On. p. că acum sunt în poziție de
a primi și cele mai complicate **reparaturi de ciasornice,**
care le execut acurat cu garanție.

Apelând la sprijinul On. public, rămân

cu totă stima

Ved. CARL OREHOWSKY.

Brașov. Str. Vămi nr. 23.

1-2,1588

A V I S!

Am onorea a aduce la cunoștința On. public din oraș și
dela țară, **că voiă continua**

ATELIERUL de FOTOGRAFIE

al reposatului soț.

Am angajat personal escelent. Aducând mulțumirile mele
On. public pentru increderea dată de mai mulți ani soțului
meu, mă rog ca și eu se fiu sprijinită din partea On. public
în întreprinderea mea.

Brasov, 20 Decembrie 1904.

Cu totă stima

Louise ved. Carl Muschalek.

4-6,1578.

Anunț

FARMACIA mea, aflatore
într'un ținut locuit curat de
Români, cu vânzare anuală de
6000 cor., și bine asortată, e
de vânzare.

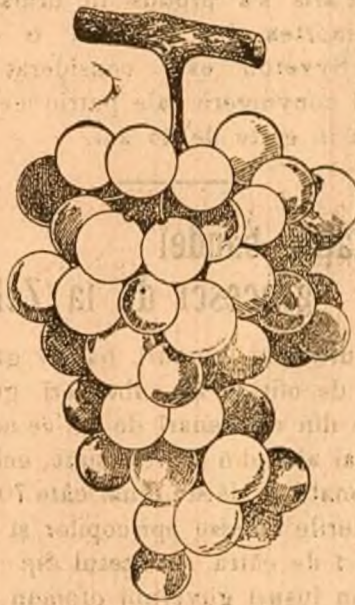
HEGYESY ÁRPAD

4-10,1578

Kapolnok-Monostor.

„Plantație de Millenium“ Nagyösz

Prețuri foarte ieftine!

Prețuri foarte ieftine!

Struguri frumoși, durabili

numai acela pöte cultiva, care va cere
gratis Catalogul cu prețurile acelei
mai mari pepinieri de vițe, care s'au
fondat cu ajutorul și controla Statului.

4-20,(1510).

Podoba cea mai frumoșă a femeii este

un bust frumos!

Apa KÄTHE pentru sîn.

Mijloc senzațional,
scutit prin lege, pen-
tru a dobîndi un bust
frumos, cu efect mira-
culos. **Apa Käthe** se fo-
losește numai pe din
afară, de aceea e po-
trivita pentru ori-ce
constituție corporala.
Apa Käthe pentru sîn
este de felu vegeta-
bil, și nevătămatore.

Prețul unei sticle 4 fl. cu instrucție.
Se trimite sub discrețiune cu rambursa prin

Mdm KÄTHE MENZEL, Wien

XVIII, Schulgasse 3, I. Stock, Tître 78

8-7,1495.

nele, haine bărbătesci și femeiesci, Cisme,
ghete și altele.

Vânzarea se face cu bani gata.

Rescumpărarea seu inoirea aman-
netelor se pöte face numai cu o și
inainte de licitație.

În ziua vânzării cu licitație nu
se permite nici într'un chip a pre-
lungi amanetarea.

Brassó, 24 Novembrie 1904.

Oficiul casei de amanete din Brașov.

3-3,(1570)

Liferant al Curții Ces. și reg.

M. Neumann

Wien, I. Kärntnerstrasse 19.

Costume de băieți de școlă . . . Cor. 10	Costume de fe- țițe . . . Cor. 16
Costume de bă- ieți matrosi „ 12	Jachete bord de fetițe . . . „ 16
Jachetă bord „ 16	Jachete de fetițe „ 20
Saco de băieți pentru patinat „ 20	Saco de fetițe pentru patinat „ 20

La comande se se arăte etatea.
Cataloge ilustrate gratis.
Comande din provincie cu ramburs.
Ce nu convine, se restituie bani.
1528,10—12.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cia.

DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMONTOR.

Representan-
ța generală Ruda! & Blockmann Budapest.

Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.
în Brașov, Strada Porți nr. 23.

Minune mare a secolului present
este invenția

Ciasornicului de buzunar

Anker syst. ROSKOPF Patent,
merge regulat după minută,
cu lumină clară . . . fl. 2.20
cu capac gravat frumos . . . 2.65
„ „ „ „ „ 3.-
„ „ „ „ „ 3.-
Lanțuri de nickel, aurite cu compas fl. —.45
In cas de neconveniență, banii se returnează.
La dorință trimit prețuri curente gratis și
franco de Ciasornice de aur, argint China, Mu-
sicalii, părți constitutive ale ciasornicelor, unelte
și 1000 ilustrații. 6-10

F. PAMM, Krakau. Öster.
Zielonagasse 3. Fondată în 1852.

Cadourii potrivite de Crăciun!

Articole pentru cadourii de serbătorile Crăciunului
cu prețuri foarte scădute

recomandă Firma **M. & L. László** Succesorii,

Brașov, Tîrgul Inului nr. 29.

Și anume: un sortiment bogat de:

Basmale, Ciorapi, Pânzărie, Stofe de rochii etc. etc.

să vinde cu prețuri foarte scădute.

Cadourii potrivite de Crăciun!

Prețuri scădute.

Prețuri scădute.